

Er kaldt og oksygenfattig vatningsvatn skadeleg?

Av fylkesgartner Gudmund Balvoll.

I en artikkel i Ny Jord nr. 4 1976 om «Plantenes vekstreaksjon under tørketider» vert det hevdat at vatning med kaldt vatn vil føra til produksjonstap. Dette er eit syn som ser ut til å vera nokså vanleg, men som er svært tvilsamt. For det første vert vatnet vanlegvis finfordelt og kjem i kontakt med store luftmengder før det når bakken. Dermed vil det få ein temperatur som nærmar seg lufttemperaturen. Dernest vil det ved vatning nesten alltid skje ei sterk fordamping. Oppvarming av 1 l vatn 1°C krev ca. 1 kcal, fordamping av 1 l vatn bind ca. 540 kcal. Det er difor fordampinga som er hovudårsaka til temperaturfallet ved vatning. For det tredje er det grunn til å hevda at temperaturfallet under og etter vatning vanlegvis er heldig for kulturplantene våre. Det er svært få av dei vi dyrkar som kan utnytta den høge temperaturen vi vanlegvis har når det er aktuelt å vatna. For blomkål og kepaløk tilrår vi stundom å vatna ofte og midt på dagen nettopp med tanke på å kjøla ned plantene.

Også dette at det skal vera uheldig å vatna med oksygenfattig vatn, meiner eg må vera feil. På grunnlag av dei metodane som kan brukast for å tilføra oksygen til planter som vert dyrka i vatn, bør ein kunna gå ut frå at dei finfordelte vassdråpane som går gjennom lufta tek opp nokså mykje oksygen. Og jamvel om dei ikkje gjorde

det, er det vanskeleg å skjøna at innhaldet i vatnet skulle ha nokon større innverknad på oksygentilgongen for planterøtene.

Dette at grunnvatn er kaldt og oksygenfattig bør difor ikkje vera nokon grunn for å grava basseng i staden for å ta vatn rett ut av eit borehol.

I artikkelen vert det også hevdat jordbruksdelen ikkje bør ta vatningsvatn frå grunnvatnreservane. Etter det eg kan skjøna har grunneigarane langt større disposisjonsrett over vassressursane på eigedomen enn det som kjem fram i artikkelen. Det er heller ikkje så sjølvsagt at det er til større ulempe at grunnvatnet vert seinka i eit tørkeår enn at vatnet vert teke frå sterkt uttørka elvar.

Rettelser.

Beklageligvis hadde det i Dagfinn Reppens artikkel i Ny Jord, nr. 4, 1976 sneket seg inn noen trykkfeil. På side 98, høyre spalte i avsnitt 2 skulle det stått: Dette gjelder alle makronæringsstoffer unntagen fosfor. I artikkelen står: Dette gjelder sannsynligvis alle mikronæringsstoffer.

Ordet metallioner til slutt i samme avsnitt skal byttes ut med mineralioner.

På side 99, høyre spalte, avsnitt 2 skulle det stått: De norske analyser er oppgitt som mg pr. liter, mens det i artikkelen står oppgitt som mg pr. m².